

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 11C/5/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7908200127
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2010
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Berešová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2010:7908200127.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Janou Berešovou v právnej veci žalobkyne : K. W., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, nezamestnaná, bytom v W., N. XX/X, zast. JUDr. Alexandrom Fuchsom, advokátom v Košiciach, Štúrova 20 proti žalovaným: 1.) A. S. A. Slovensko, s.r.o., so sídlom v Zohori, Bratislavská 18, IČO : 31 318 762, zast. JUDr. Vladimírom Gürtlerom, advokátom v Košiciach, Žižkova 7, 2.) K.. K. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V., M. L. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 1. rade : .A.S.A. EKO s.r.o., so sídlom v Košiciach, Magnezitárska 7, IČO : 31 713 700 o ochranu osobnosti takto

rozhodol:

Žalovaný v 1.rade A. S. A. Slovensko, s.r.o. je povinný zaplatiť žalobkyni K. W. sumu 3.320,-€ ako nemajetkovú ujmu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh žalobkyne z a m i e t a .

Účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa v podanom Návrhu o ochranu osobnosti žiadala rozhodnúť, aby súd zaviazal oboch žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť jej sumu jeden milión slovenských korún a náhradu trov konania. Návrh odôvodnila tým, že pri dopravnej nehode spôsobenej žalovaným K.. K. V. zahynuli jej obaja rodičia, čím ona utrpela nemajetkovú ujmu tým, že stratila ničím nenahraditeľné rodinné vzťahy s matkou a otcom, ktoré boli dovtedy veľmi hlboké a intenzívne. Usmrtením jej rodičov došlo ku závažnému zásahu do jej práva na súkromie zaručeného Ústavou SR.

Žalovaný v 1. rade žiadal návrh voči nemu ako nedôvodný zamietnuť. Poukázal na nedostatok pasívnej legitímácie na jeho strane. Ozrejmil, že v čase dopravnej nehody bol zamestnávateľom K.. V., ktorý plnil predmetného dňa 2.2.2006 počas cesty svoje pracovné povinnosti. V danom prípade sa však nejedná o spor o náhradu škody. K narušeniu rodinných vzťahov žalobkyne došlo priamou činnosťou K.. V., ktorý spôsobil dopravnú nehodu s tragickými následkami pre žalobkyňu. Napriek tomuto svojmu právnemu postoju k veci, žalovaný v 1. rade pred prvým pojednávaním prejavil žalobkyni svoju účasť na jej nešťastí a ponúkol jej ako satisfakciu vyplatenie sumy 250.000,-Sk, ktorú však menovaná neprijala.

Rovnaké stanovisko ako žalovaný v 1. rade zaujal aj vedľajší účastník na jeho strane, ktorý sa rozhodol pre vstup do konania, aby podporil spoločnosť A.S.A. Slovensko, s. r. o, s ktorým subjektom patrí do jednej siete firiem A.S.A a sú navzájom obchodne a právne prepojení. Vstup vedľajšieho účastníka pripustil súd uznesením 11 C 5/2008-54 zo dňa 23.10.2008.

Žalovaný K.. V. poukázal, že k dopravnej nehode, pri ktorej zahynuli rodičia žalobkyne došlo počas výkonu jeho práce pre spoločnosť A. S. A: Slovensko s.r.o., kde bol v riadnom pracovnom pomere. Podľa jeho názoru táto spoločnosť je teda zodpovedným subjektom aj v spore o ochranu osobnosti. Navyiac podľa jeho názoru nárok žalobkyne nie je vôbec daný, pretože nie sú splnené základné zákonné

ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, konkrétne ustanovenie § 13 ods. 2 o priznaní zadosťučinenia v peňažnej forme v prípade, ak neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výpoveďou žalobkyne, žalovaného Ing. Klohnu, svedkov Y. W., K. V., K. Y., Y. V., R. N., U. W., K. Y. Č., Y. U. Č.I., oboznámením trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3 T 44/2006, dedičských spisov 21D 114/2006, 24D 115/2006, oboznámením správy o zdravotnom stave žalobkyne od psychiatricky Y. X. Y. a zistil tento skutkový stav veci :

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 3T 44/2006 zo dňa 13.marca 2007 bol K.. K. V. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods.1,2 písm. a/ Trestného zákona .Skutku sa dopustil tak, že dňa 2.2.2006 okolo 9,30 hod viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia ev. č. Y. XXX E. po ceste III. triedy od obce Novosad do obce Kašov, kde pri jazde nevenoval dostatočnú pozornosť stavu a povahe vozovky a neprispôbil tomu rýchlosť vozidla a po prejazde pravotočivej zákruty prešiel do protismerného jazdného pruhu, kde sa čelne zrazil s protiídúcim osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Favorit ev. č. M. XXX F. riadený vodičkou Y. F., ktorá cestovala so spolujazdcom manželom K. F.. Následkom zrážky Y. F. utrpela zranenie - sériovú zlomeninu rebier hrudnej chrbtice, stehnových kostí a kosti panvy, na následky ktorého toho istého dňa v nemocnici zomrela, K. F. utrpel zranenie - otras mozgu, zlomenina stehna vľavo, poranenia panvy a orgánov hrudníkovej i brušnej dutiny, poškodenie svorového telesa mozgu a šok po úraze, na následky ktorého dňa 13.2.2006 v nemocnici zomrel.

Za spáchanie prečinu bol vinnému vodičovi uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 4 rokov, rovnako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 5 rokov.

K. F., nar. XX.X.XXXX a Y. F., nar. XX.X.XXXX boli rodičia žalobkyne K. W..

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že do roku 1992 žila s rodičmi v V.. Jej detstvo, tiež aj jej staršej sestry U. bolo pekné. Rodičia im vytvorili pokojné zázemie, starali sa o nich po materiálnej stránke, tiež ich brávali na výlety a iné aktivity. Od rodičov odišla po svadbe, za manželom Y. do W., kde si zrekonštruovali manželov starší rodinný dom. Narodili sa im dve deti a to dňa XX.X.XXXX dcéra Y. a dňa XX.X.XXXX syn Y.. Aj, keď mala vlastnú domácnosť jej vzťah s rodičmi bol naďalej veľmi blízky, čo umožňovala aj skutočnosť, že obec W. je od jej rodnej obce V. vzdialená len niekoľko kilometrov. Rodičia jej boli ochotní vždy pomôcť. Pomáhali napr. pri rekonštrukcii domu, pri starostlivosti o deti a tiež aj finančne. Ona im starostlivosť oplácala. Pomáhala spolu s manželom napr. pri vinobraní, pri zabíjačke, mame pri väčšom upratovaní v dome. Mali spoločné plány aj do budúcnosti. Ich rodiny boli v dennom kontakte prostredníctvom telefónu, kedy sa navzájom informovali o prežitých udalostiach. Každý týždeň boli spolu aj osobne.

Predmetného dňa 2.2.2006 ráno o deviatej čakala s manželom rodičov, že sa podľa dohody zastavia pri ceste z V., aby spolu pokračovali do M., kde si mal každý vybaviť svoje záležitosti. Rodičia cestovali k lekárovi s bežnými zdravotnými problémami primeranými k ich veku. Obaja už boli na dôchodku, boli čulí a plní života. Rodičia neprichádzali a ju premklo zlé tušenie, že sa im niečo prihodilo na ceste, lebo bolo veľmi šmykľavo. Spolu s manželom sa vlastným autom vybrali na cestu do V. a tak došli na miesto dopravnej nehody.

Náhla, neočakávaná smrť rodičov ju veľmi zasiahla. Už aj pred touto udalosťou mala psychické problémy a navštevovala psychiatricku v M.Š.. Trpela stavmi úzkosti, keď sa dostala do rušnejšieho prostredia, napr. z W. do M.. Bola totiž viac rokov na materskej dovolenke, neskôr bola nezamestnaná, takže väčšinu času trávila na kludnom vidieku a ruch mesta jej nerobil dobre. Tragédia v rodine podstatne zhoršila jej psychické zdravie a lekárka jej nasadila intenzívnu liečbu. Aj keď primárne problémy pominuli, naďalej je smutná, rodičia jej chýbajú, denne pociťuje negatívne ich neprítomnosť. Myslí si, že vinník K.. V. bol v trestnom konaní nedostatočne potrestaný za smrť jej rodičov. To bol aj jeden z dôvodov, prečo sa rozhodla uplatniť terajší nárok na ochranu osobnosti voči nemu.

Žalovaný K.. V. v zmysle jeho výpovede na pojednávaní rodinu žalobkyne až do predmetnej dopravnej nehody nepoznal. Ani následne pozostalých po manželoch F.Ň. nevyhľadal, ich pohrebu sa nezúčastnil. Písomne pozostalým súkromným listom vyjadril svoje pocity. List adresoval a o jeho doručenie požiadal obecný úrad.

Na preukázanie vzťahov medzi navrhovateľkou a jej rodičmi boli vypočutí ňou označení svedkovia .

Sused z Kašova K. V. potvrdil usporiadané vzťahy medzi manželmi F. a rodinami ich dcér. Obom pomáhali osobnou prácou aj finančne. Spolu dorábali víno vo viniciach. Rodičia žalobkyňu podporovali aj finančne, čo bol veľký prínos pre jej rodinu, keďže ona bola nezamestnaná. Boli v pravidelnom kontakte. Pre žalobkyňu strata rodičov bola veľkou ranou preto, že ich stratila naraz a nečakane, keďže oni hoci už boli dôchodcovia, boli veľmi aktívni.

Svedok K. Y. ako starosta obce vypovedal o vzornej starostlivosti manželov F. o svoje dcéry. Ozrejmil, že manželka žila usporiadaným životom, stále chodievali spolu. S dcérami udržiavali blízke kontakty. Pomáhali im a dcéry si to vážili a oplácali. Manželka F. sa tešili z vnúčat, boli so svojim životom spokojní. R. N. je susedom W. v W.. Menovaný tak mohol vidieť, že manželka F. pomáhala dcére pri rekonštrukcii domu. Boli tam každý deň. Aj neskôr často videl ich auto pred domom dcéry. Z rozhovoru s nimi usúdil, že s dcérou rodinou majú dobré vzťahy. Oni boli vždy dobre naladení, boli pri fyzickej sile. Mal z nich dojem, že sú spokojní a že ich život baví. Podľa jeho názoru vzťahy žalobkyne a rodičov boli nadštandardné. Ani jednej strane neprekážalo, že sú spolu veľmi často, že ich životy sú navzájom prepojené. Takýto jav on dnes už nepovažuje za úplne bežný.

Aj svokra žalobkyne U. W. vypovedala o blízkyh vzťahoch medzi žalobkyňou a jej rodičmi. Týchto označila za veľmi milých ľudí, ktorí boli ochotní vždy pomôcť. Príležitostne sa zastavili aj v jej domácnosti v W. a vedeli sa spolu porozprávať. Keď tragicky zomreli nevesta to znášala veľmi ťažko. Nevedela sa dlho s touto skutočnosťou zmieriť. Aj keď čas lieči, žalobkyňa za rodičmi smúti. Často chodievala na ich hrob do Kašova, často ich spomína pri rôznych príležitostiach.

Y. W. vo svojej výpovedi uviedol, že svokrovcov poznal ako veľmi dobrých ľudí, ktorí žili bežným životom. Boli srdeční, otvorení, v obci mali so susedmi usporiadané vzťahy. Boli aktívni. Svokor pracoval vo vinici, kde aj oni brigádovali. Manželkini rodičia im pomáhali, najprv pri rekonštrukcii domu v W., tiež v starostlivosti o deti. Často sa stretávali pri rodinných príležitostiach, na oslavách, cez Vianoce. Manželka s rodičmi denne telefonovala. Po tragickej dopravnej nehode, pri ktorej obaja svokrovci zahynuli bola jeho manželka vo veľmi zlom psychickom stave. V noci nemohla spať, musela vyhľadať aj odbornú lekársku pomoc, kde chodievala pravidelne do M. na sedenia k psychiatričke.

Svedok ozrejmil, že v trestnom konaní proti terajšiemu odporcovi požiadali obe dcéry s rodinami o vyplatenie nemajetkovej ujmy za smrť rodičov po 300.000 korún každá. V súčasnosti manželka žiada milión korún. Podľa ich názoru totiž odporca, ktorý je vinný za smrť svokrovcov nedostal dostatočný trest za tento skutok. Manželka tiež žiadala o náhradu škody a boli jej vyplatené náklady pohrebu, aj za pomník a rozbité auto.

Svedok Ing. Č. ako druhý zať nebohých manželov F. potvrdil, že svokrovci boli činnorodí ľudia, s ktorými mali oni dobré vzťahy. Často sa navštevovali, navzájom si pomáhali. Veľmi u nich oceňoval, že sa správali absolútne spravodlivo k rodinám oboch dcér. Citlivo zvažovali, aby rovnako pomáhali obom dcéram, či už finančne alebo prácou. Oni im to vracali brigádou vo vinici, alebo pri zabíjačke a podobne. Keď svokrovci nečakane zomreli, jeho manželka bola otrasená. Ostala asi 5 dní doma, lebo nemohla vykonávať svoju profesiu učiteľky na základnej škole. Neskôr sa doslova vrhla do práce, aby zabudla na tragédiu. Nakoniec v jeseni 2006 úplne skolabovala a bola práceneschopná 2,5 mesiaca. V tomto ťažkom životnom období si neboli sestry nápomocné. Ich vzťah sa narušil po smrti rodičov v súvislosti s dedičským konaním, kde došlo medzi nimi k nedorozumeniam. Predmetom dedenia boli pozemky, dom, auto a on má pocit, že jeho manželke bolo z toho niečo zobraté, na čo mala nárok. V súčasnosti sa ich rodiny nenavštevujú, sestry si len občas formálne zatelefonojú.

Mgr. U. Č. potvrdila súčasnú stagnáciu vzťahov s rodinou svojej sestry. Ich rodičia, ktorí ich spájali už nežijú a tak vzťahy ochladli. Prispeli k tomu aj rozpory, ku ktorým došlo medzi nimi pri dedení pozostalosti. Rodičia za života jej (svedkyne) darovali dom v Z. a tým ju podľa žalobkyne zvýhodnili. To však nie je pravdou, lebo W. pomáhali finančne tiež. Dávali im peniaze, auto, nábytok a možno im pomáhali materiálne viac, keďže sestra aj švagor boli nezamestnaní. Žalobkyňa podľa jej názoru bola dokonca závislá na rodičovských peniazoch, čo nebolo vhodné. Ona (svedkyňa) bola zvyknutá sama sa starať o svoju rodinu, o deti. Rodičovskú pomoc neočakávala, pretože po svadbe žila s manželom v Č. a do Z. sa presťahovali až v roku 1994. Obaja boli vždy riadne zamestnaní. Rodičia sa snažili rovnakým spôsobom pristupovať k obom svojim deťom. Sestra však bola na nich viac viazaná. Pomáhali jej pri starostlivosti o deti, tiež rôznymi radami, snažili sa nájsť pre ňu vhodné zamestnanie, čo sestra nevyužila.

Je pravdou, že v trestnom konaní proti terajšiemu odporcovi si uplatnila aj ona nemajetkovú ujmu za smrť rodičov. Ďalej však v presadzovaní tohto nároku nepokračovala, lebo nechcela v sebe jatriť prežitú bolesť. Toto jej stanovisko je definitívne. Od odporcu V. ona nič nepýta, nemá právo ho súdiť. Necíti potrebu od niekoho žiadať satisfakciu.

Z Osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou JUDr. Paškovou dňa 20.11.2006 sp. zn. Dnot 191/2006,21 D 114/2006 vyplýva, že dedičsky po neb. Y. F. a to K. W. a Y.. U. Č. uzavreli dohodu. Podľa nej nadobudla žalobkyňa do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti kat. úz. V. na LV č. XX-rodinný dom, zast. plocha a záhrada v cene 450.000,-Sk, tiež nehnuteľnosti v kat. úz. V. na LV č. XXX,XXX- orná pôda a trvalé trávnaté porasty a nehnuteľnosti v kat. úz. A. R. na LV č. XXX-orná pôda. Y.. U. Č. zdedila poľnohospodárske a lesné pozemky na LV č. XXX,XXX a XXX k.ú. V.. Celkova hodnoty poľn. a lesných pozemkov poručiťky bola stanovená v dedičskom konaní na sumu 138.180,-Sk.

Dedičky sa dohodli aj v ded. konaní po neb. K. F., v ktorom bolo vydané notárom JUDr. Demeterom dňa 19.3.2007 Osvedčenie o dedičstve pod sp. zn. 24 D 115/2006, Dnot 193/2006.

Dedičstvo pozostávajú z nehnuteľnosti - ornej pôdy, trávnatých porastov a lesných pozemkov, havarovaného auta Škoda Favorit, privesu za osobný automobil, zo zostatkov na vkladných knižkách spolu v cene 217.864,-Sk nadobudla K. W. bez výplatnej povinnosti pre odstupujúcu dedičku. V tejto veci dedičia vykonali započítanie s darom, ktorý od rodičov dostala v roku 2003 Mgr. U. Č. ako domovú nehnuteľnosť v Z. v hodnote 1.411.440,-Sk.

Ako dôkaz v konaní bol oboznámený aj list K.. V., ktorý zaslal dňa 9.2.2006 pozostalým po neb. F. prostredníctvom Obecného úradu v V.. (v spise na čl. 70), v ktorom im vyslovil úprimnú sústrasť. Uviedol, že tragická udalosť, ktorá sa stala, poznačí všetkých na nej zúčastnených na celý život. Zrejme len čas pomôže vysporiadať sa s celou záležitosťou, ktorá je vzhľadom na obeť na životoch veľmi bolestivá.

Na posúdenie skutočnosti ako ovplyvnila náhla, tragická smrť rodičov zdravotný stav navrhovateľky po stránke duševnej, vyžiadal súd informáciu od jej ošetrojúcej lekárkou MUDr. Y. z M... Zo záverov jej správy vyplýva, že navrhovateľka sa liečila na psychiatrickej ambulancii od apríla 2004 s diagnózou úzkostná porucha. Liečba pokračuje dlhodobo kvôli zvýšenej pohotovosti pacientky k úzkostným reakciám v záťažových situáciách. Vo februári 2006 došlo u menovanej k zhoršeniu jej zdravotného stavu po nečakanom úmrtí rodičov. Bola jej diagnostikovaná výrazná depresívna symptomatológia reaktívna, ktorá bola zvládnutá ambulantne prechodnou zmenou antidepresívnej liečby a psychoterapeutickými pohovormi približne za tri mesiace.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd právne uzatvára :

Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Toto právo fyzickej osoby je zakotvené aj v základnom zákone nášho štátu a to v čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá je právnou normou najvyššej právnej sily.

Takáto ochrana je zakotvená aj nad rámec slovenského právneho poriadku v medzinárodných právnych dokumentoch, čo len nasvedčuje závažnosti spoločenského záujmu chrániť takéto osobnostné práva fyzickej osoby.

Právo na súkromie je zakotvené v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnený v oznámení FMZV ČSFR č. 209/1992 Zb.) v zmysle ktorého, má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydľia a korešpondencie.

Podľa čl. 17 ods. 1,2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (vyhl. č. 120/1976 Zb.) nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, do rodiny, domova alebo korešpondencie, ani útokom na svoju česť a povesť, pričom má každý právo na ochranu proti takým zásahom alebo útokom.

Aj podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb) má každý právo na ochranu proti neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života.

Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb.

Právo na súkromie totiž zahrňuje aj právo fyzickej osoby vytvárať a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, hlavne v oblasti citovej , aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť.

Protiprávne narušenie týchto vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby.

Z vykonaného dokazovania je jednoznačne preukázané, že v dôsledku protiprávneho konania odporcu K.. V., ktorý pri ním spôsobenej dopravnej nehode zavinil smrť rodičov navrhovateľky, došlo na jej strane k negatívne zásahu do jej osobnosti. Bolo porušené jej ústavou garantované právo na súkromie,

konkrétne na udržiavanie a rozvoj osobných vzťahov v rámci rodiny, na udržiavania vzťahov s rodinnými príslušníkmi, medzi ktorých patria aj rodičia.

Smrťou rodičov navrhovateľky toto právo pre navrhovateľku definitívne zaniklo bez možnosti nápravy. Rodičia navrhovateľky boli vo veku, kedy ešte aktívne prežívali svoj život, intenzívne udržiavali každodenný kontakt s dcérou a jej rodinou.

Otázka možného zániku ich vzájomného vzťahu v deň, keď sa vybrali na cestu do M. vo februári 2006 nebola vôbec aktuálna a nikto nemal dôvod sa ňou zaoberať. Rodičia mali len bežné zdravotné problémy k svojmu veku, nikto s ich smrťou nepočítal.

O to viac bola pre navrhovateľku tragická skutočnosť, že v priebehu jedného dňa nečakane a navždy stratila aj matku aj otca a musela prijať fakt, že v tejto oblasti vzájomných vzťahov rodičov a dcéry sa jej súkromný život prestane realizovať. Aj keď navrhovateľka už mala vlastnú rodinu jej vzťah s rodičmi bol aj naďalej intenzívny, čo bolo obom stranám dopriate aj preto, že žili od seba len v malej vzdialenosti. Smrťou rodičov bola u navrhovateľky narušená jej osobnostná integrita, pretože jedna z jej dôležitých životných hodnôt a to rodičovská láska, ktorá ju naplňovala, definitívne skončila.

Je teda jednoznačne dané, že u navrhovateľky došlo k neoprávnenému zásahu do jej práva na súkromný, rodinný život .

V dôsledku tohto zásahu je potrebné stanoviť subjekt, ktorý je za tento zásah zodpovedný, pričom sa jedná o zodpovednosť objektívnu.

V prejednávanej spore je to buď žalovaný K.. V., ktorý priamo porušením povinnosti vodiča spôsobil smrť rodičov navrhovateľky, alebo žalovaná spoločnosť A.S.A. Slovensko s.r.o. ako jeho zamestnávateľ, ale hlavne ako prevádzkovateľ ním riadeného vozidla.

Pri rozhodovaní o tejto otázke vychádzal súd z ustanovenia § - u 853 ods. 1 OZ , podľa ktorého občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § - u 427 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla ako aj prevádzkovateľ lietadla.

V prípade, o ktorý sa v konaní jedná došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostného práva navrhovateľky na udržiavanie rodinných vzťahov práve prevádzkou motorového vozidla žalovanej spoločnosti.

Je preto potrebné zodpovednosť spoločnosti A:S.A: Slovensko s.r.o. za následok tohto zásahu podriadiť v zmysle analógie práva, ktorú umožňuje zákon (§ 853 OZ) pod ustanovenie § - u 427 OZ.

Obdobne ako v prípade úvahy, že za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku zodpovedá prevádzkovateľ vozidla, je potrebné vychádzať z toho, že aj za nemajetkovú ujmu na osobnosti fyzickej osoby spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku analogicky a nutne zodpovedá tiež tento prevádzkovateľ.

Nie je preto podstatné, či prevádzkovateľ bol v konkrétnom prípade alebo nie vlastným fyzickým pôvodcom zásahu proti osobnostnej sfére fyzickej osoby.

Analogické použitie § - u 427 OZ je možné uplatniť len pri stanovení zodpovedného subjektu za zásah do chránených práv fyzickej osoby.

Pri skúmaní predpokladov zodpovednosti za zásah je však potrebné vychádzať z ustanovenia § - u 13 OZ.

Podľa odseku 1 § 13 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Právne prostriedky ochrany osobnosti fyzickej osoby sú v zákone vymenované príkladom a nevylučujú sa ďalšie.

Zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere nie je teda jediným prípadom, kedy postihnutej fyzickej osobe vznikne právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § - u 13 ods. 2 OZ. Podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov do osobnostných práv, kedy sa nejaví postačujúcim zadosťučinenie len podľa § -u 13 ods. 1 OZ.

Primeranosť zadosťučinenia závisí od okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Pokiaľ morálne zadosťučinenie nie je postačujúce, má oprávnená osoba právo na peňažnú satisfakciu. Jej výšku určuje súd na základe voľnej úvahy prihliadajúcej na dve hľadiská a to na závažnosť vzniknutej ujmy ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti.

Zásahom do práva žalobkyne na udržiavanie a rozvoj rodinných vzťahov s rodičmi došlo u nej k tak intenzívnemu narušeniu jej osobnosti, že ako satisfakcia nestačí zadosťučinenie v ospravedlnení a prichádza u nej v úvahu náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto intenzita bola preukázaná z výpovede samotnej žalobkyne, svedkov ktorí vypovedali o veľmi blízkych a citovo hlbokých vzťahoch medzi žalobkyňou a jej rodičmi, ktoré boli nasilu pretrhnuté, čo sa podpísalo aj pod zhoršenie jej psychického stavu. Lekárska správa Y. Y. jednoznačne potvrdzuje, že priamo v dôsledku tragickej smrti rodičov pri dopravnej nehode sa psychický stav žalobkyne zhoršil, došlo k akútnemu stavu hlbokej depresie, čo si vyžiadalo inú a hlavne intenzívnejšiu liečbu ako dovtedy.

Pri stanovení výšky peňažnej satisfakcie súd vychádzal zo životnej situácie, v akej sa žalobkyňa nachádzala v čase smrti rodičov. Menovaná bola od rodičov osamostatnená od roku 1992 po vydaji, teda už 14 rokov s nimi nežila priamo v jednej domácnosti, v rodičovskom dome. Neprežívala s nimi teda každý okamžik ich dňa, ich životy sa v dôsledku odlúčenia do istej miery od seba mimovoľne vzdialili, čo treba považovať za normálne a prirodzené. Každá strana existovala svojim vlastným životom. Ich životy boli naplnené, pretože rodičia mali jeden druhého a žalobkyňa mala svoju rodinu. Takto nebola ani jedna strana na sebe citovo závislá, hoci boli navzájom úzko citovo viazaní.

Žalobkyňa v čase tragických udalostí mala svoje rodinné zázemie tvorené manželom a 2 deťmi., ktoré treba považovať za jej primárne súkromné prostredie na rozvoj vlastnej osobnosti v postavení matky a manželky. Vo vzťahu k týmto osobám žalobkyňa naplnila svoj citový život v najväčšom rozsahu. Teda žalobkyňa nebola prednostne naviazaná citovo na svojich rodičov, lebo prednejšia bola jej vlastná rodina a domácnosť.

Žalobkyňa bola v prvom rade matkou, manželkou a až potom dcérou svojich rodičov, čo všetci vzájomne rešpektovali.

Žalobkyňa v čase nehody bola dávno dospelou osobou, čo znamená, že od svojich rodičov dostala do života všetko, čo ako dieťa dostať mala. Získala výchovu, vzdelanie, materiálne zabezpečenie, aby bola pripravená na samostatný život. Ďalšie vzťahy medzi ňou a rodičmi sa rozvíjali už na úrovni rovnocennosti, vzájomnej pomoci (nielen jednostranne od rodičov) a úcty.

Rodičia žalobkyne už svoj život naplnili. Boli na zaslúženom dôchodku. Vzhľadom na ich vek bolo prirodzené, že sú v etape života, že oni sami už môžu časom potrebovať pomoc svojich detí.

Záverom je potrebné konštatovať, že súd pri určení výšky peňažnej satisfakcie vychádzal zo všetkých vyššie uvedených skutočností ako aj z posúdenia stupňa intenzity tragických udalostí.

Je tragédia, keď dieťa stratí rodičov, pričom je potrebné rozlišovať, či ide o dieťa nezaopatrené, alebo už samostatné.

Ešte závažnejšia je situácia, keď rodič prežije svoje dieťa, alebo keď manžel stratí svojho životného partnera.

V danom spore ide o posúdenie situácie, keď dospelé, samostatné dieťa stratilo nečakane oboch rodičov. Pri posúdení výšky nemajetkovej ujmy treba tiež vziať v úvahu aj dôkazy, podľa ktorých sestra žalobkyne prežívajúca minimálne rovnakú traumu sa nedomáha zadosťučinenia súdnou cestou. Je povšimnutia hodné aj to, že sestra žalobkyne nie je vnútorne vysporiadaná s priebehom dedičského konania po rodičoch, čo sa prejavilo aj ochladením vzájomných sesterských vzťahov.

V neposlednej rade je potrebné vysporiadať sa s tvrdením samotnej žalobkyne, že odškodnenia vo výške milión korún sa domáha kvôli tomu, že v trestnom konaní bol vinnému vodičovi uložený mierny trest, s ktorým nie je spokojná. Preto aj zvýšila pôvodne žiadanú sumu 300.000,-Sk nemajetkovej ujmy v trestnom konaní na sumu milión korún v terajšom spore. Takéto zdôvodnenej uplatnenej výšky peňažnej satisfakcie však neobstojí, pretože táto nie je trestom ale náhradou nemajetkovej ujmy.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd považoval vzhľadom na okolnosti prípadu za primeranú výšku peňažnej satisfakcie pre žalobkyňu sumu 3.320,- € (100.000,-Sk). Na jej zaplatenie zaviazal žalovanú spoločnosť A.S.A. Slovensko, s.r.o. ako zodpovedný subjekt.

V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a to

-nad priznanú sumu 3.320,- € vo vzťahu k výške uplatnenej nemajetkovej ujmy

-vo vzťahu k žalovanému v 2. rade K.. V., ktorého žiadala žalobkyňa

zaviazat spolu so spoločnosťou A.S.A. Slovensko, s.r.o. na zaplatenie peňažnej satisfakcie .

Trovy konania neboli účastníkom priznané. Podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Žalobkyňa bola úspešná čo sa týka dôvodnosti uplatneného nároku, neúspešná bola ohľadom uplatňovania jeho výšky, keď zo žiadaných jeden milión korún jej bola priznaná suma predstavujúca jednu desatinu tohto nároku.

Žalovaná spoločnosť A.S.A. Slovensko, s.r.o. bola v konaní neúspešná. Jej obrana, že nie je v konaní pasívne legitimovaná nebola súdom akceptovaná.

Žalovaný K.. V. si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v 3 exemplároch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť v zmysle ust. § 205 ods. 2 len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§ 251 ods. 1/.